

ЦИВЕИ

Центрове за използване на Възобновими енергийни източници /ВЕИ/ - основа за устойчиво и еколого съобразно управление и използване на енергията.

1. Главна цел и задачи

Главната цел е да се въведат възобновими енергийни източници в България посредством създаването на центрове за използване и оползотворяване на възобновими енергийни източници (слънчеви, вятърни, геотермални и биогаз). Проектът също ще насърчи разширяване и продължаване на програми и проекти за енергийна ефективност.

Тези центрове ще поставят основата на общото и повсеместно:

- Използване на чиста енергия за производство, намалявайки по този начин използването на твърди горива и замърсяването с парникови газове;
- изграждане на потенциала за създаването на местна и национална поддръжка за устойчивостта на проектите по ВЕИ като дългосрочни както национални, така и общински програми и действия за тяхното реализиране;
- създаване на бизнес инкубатори които да поддържат малките и средни предприятия (МСП) създадени в областта на ВЕИ;
- уеднаквяване на местните и национални наредби, закони, стандарти според *acquis communautaire* на ЕО и подкрепяни от ОИСР и ООН.;
- въвеждане на иновационни информационни технологии (ИТ) за производството, мониторинга, поддръжката и трансфера на информация и образование;
- създаване на база за поддръжка и продължаването на проекти за енергийна ефективност, включвайки текущ проект на глобалния еко-фонд (ГЕФ);

Те ще осигурят демонстрационен проект за България, Балканския регион и международната общност.

Стратегическите цели са:

- Въвеждането на стратегия и философия по ВЕИ на местно и национално равнище;
- Инициерирането на производството и реализацията на еколого съобразни технически системи по ВЕИ за различни приложения;
- Теми свързани с промяната на климата – намалявана на използването на ископаем петрол, невъзобновим енергийни източник и парникови емисии;
- Изграждане на потенциала – посредством създаването на регионална и национална мрежа от центрове за приложение на възобновими енергийни източници; чрез трансфера на информация и “зелени” технологии и обучава нето на потребители и специалисти;
- Премахването на административни и технически бариери чрез промяната на традиционната практика и разбираня за енергийно управление;
- Бизнес инкубатори за малките и средни предприятия (МСП), развиващи (разработващи) ВЕИ;
- Въздействие върху/на бизнес климата в България посредством свързването на тази програма с бизнес инкубаторите на територията на центрoвете а така и на други места в България и по света.;
- Засилване на местната политика по ВЕИ използвайки ГИС и местни възобновяеми фондове ;
- Подобрене на стандартите, законите и нормативните актове в съответствие на международните стандарти и нормативи актове;
- Подобряване на условията на живот на социално слабите хора;
- Засилване на участието и подкрепата на обществеността;
- Използване на нови и иновационни технологии за производството и поддръжката а така също и за образование и обучение;
- Пряк мултипликационин ефект от енергийната ефективност – връзка с проекти на ЕС, засилване и разширяване на областта на дейностите;

2. Области за осъществяване

В България – в градовете София, Бургас, Плевен, Варна, Габрово, Кърджали.

Има подкрепителни писма от общините София и Пловдив, Агенция за енергийна ефективност и Националното сдружение на общините в България

3. Рационалност на проекта

България, в частност, има голям потенциал за използването на възобновима енергия, поради своите климатични условия :

СЛЪНЧЕВА – средно годишно слънчеви дни между 180-200, използване на слънчева радиация - 2 000 - 2 500 ч/година 1500 кВтч/м² среден капацитет за слънчева радиация; За София -

ГЕОТЕРМАЛНА ВОДА – 140 източника с температура до 100С° /Сепарева баня/; Този енергиен източник има голям потенциал за София – 19 термални източника – общо 207 л/сек и общ топлинен потенциал 219 729 MW;

ВЯТЪР – Вятърната енергия може да бъде ефикасно използвана в някой райони на страната, най-вече разположените на брега на Черно Море. Средногодишната скорост на вятъра в избраните ЦИВЕИ райони– 3-7 м/сек и повече средна използваемост на вятърната енергия – 1400-3000 ч/год.; За района на София – 3-14 м/сек и 1400 ч/год;

За това е необходимо да се планират и реализират стратегически програми, които ще допринесат за:

- намаляване на емисиите, и по специално на CO₂, NO₂, NO_x;
- стимулиране и подпомагане на по-широкото използване на слънчеви и водни геотермални енергийни източници;
- подобряване на екологичните условия в общините и в страната като цяло;
- намаляване на разходите на общинските бюджети за изграждане на централизирани енергийни инфраструктури
- подобряване на качеството на живот чрез пренасочване на свободните средства за различни социални дейности.

- евтини и независими източници на енергия за обществото и частните потребители;
- подпомагане на социално слаби групи от хора, посредством намаляване на данъците за потребление на енергия и предоставяне на възможност за използване на ВЕИ;
- стимулирането на по-нататъшното използване на чисти енергийни технологии чрез силни връзки към частния сектор.
- Създаване на нова обществена осведоменост по отношение на енергийната ефективност и възобновяеми енергийни източници;

Създаването на ЦИВЕИ като национална мрежа за използването на възобновяеми енергийни източници е също свързано с Националната енергийна програма. Като пример за потенциала на подобен проект трябва да бъде отбелязано, че вече е формулирана наредба и градоустройствен план за създаването на ВЕИ в София.

4. Цели на проекта и резултати

Проектът предвижда създаването на Центрове за използване на Възобновими енергийни източници ,първо в София, а по-късно в други големи градове, като Пловдив, Бургас, Варна, Габрово, Габрово или Кърджали и Русе.

Прекия резултат от предложения проект е:

- Одобряване използването на термина ВЕИ като дългосрочна политика от общинските власти и правителството и също така в съответствие с понятието за Енергийна Ефективност;
- Намаляване замърсяването на въздуха и промишлено развитие “свободно от парникови газове”;
- Изработване и реализиране на ЦИВЕИ като Евроинтеграционна практика в енергийния, бизнес, екологичния и обществен сектор за София, Пловдив и др. големи градове;
- Трансфер на “зелени технологии” и знания чрез ЦИВЕИ;

- Представяне и поддръжка на ВЕИ и ЕЕ фирми, съветническа и консултантска дейност, изложение на продукти, технологии и сключване на договори, разпределяне на “зелени” заеми; събиране на информация и мониторинг;
- Приемане на закони и наредби,насърчаващи енергийната ефективност и използване на чиста енергия;
- Определяне на нови тарифи и такси;
- Създаване на мрежа от общини за подпомагане използването на ВЕИ и енергийно ефективни системи;
- Обща осведоменост на обществото за предимствата от използването на ВЕИ;
- Улесняване използването на компоненти за иновационни технологии, в частност включвайки ГИС, за тестването, мониторинга, контрола и поддръжката.
- Постоянен процес на демонстрация на зелени технологии, Създаване на знания чрез обучение на персонал, специалисти и потребители;

5. Въздействие на проекта

Проекта ще има въздействие върху

- Политиката и законодателството.
- Ще увеличи познанието и интереса на гражданите към промените в климата и използването на ВЕИ,
- ще подобри обществената инфраструктура,
- ще доведе до създаване на ВЕИ центрове по цялата страна, ще бъдат създадени нови работни места в сектора.

Резултата от проекта лесно може да се повтори и разпространи също и на международно равнище.

6. Работна програма и работен план

ЦИВЕИ е предложен да бъде 3 годишен пилотен проект предназначен да покаже предимствата от използването на енергийно ефективните и възобновяеми енергийни

източници чрез доставянето на съоръженията за гореща вода, отопление, общо електро потребление, като например частно и обществено потребление, радио, телевизия и телекомуникационни инфраструктури. ЦИВЕИ ще играе важна роля като **бизнес инкубатор** в избраните общини за МСП, работещи в областта на енергийната ефективност и ВЕИ. **Трансферът на технологии** ще се реализира посредством различни форми.

Ще се сложи началото на обществено-частно сътрудничество и ще се създаде синергия между обществени, частни и търговски участници.

Нови технически норми и стандарти по качеството ще гарантират качеството на инсталираните системи.

Ще бъдат създадени **възобновяеми фондове** за разширяване на заемите за ниско доходните потребители като катализатор на търсенето;

По време на проекта, ще бъде създадена **група за управление на проекта**, която ще включва няколко нива на управление. Проектът ще бъде управляван от **Изпълнителна агенция**.

Агенцията за устойчиво развитие и Евроинтеграция ще даде основата на Изпълнителната агенция и ще отговаря за постоянните връзки с общините, държавната агенция по Енергийна ефективност и оказване на помощ на управата на ПРООН при осъществяване на проекта. За по-добра координация ще бъде създаден изпълнителен комитет съвместно от АУРЕ и изпълнителната агенция.

Възможните стадии за изпълнение на проекта са следните:

Стадий 1: Създаване на проекта
Стадий 2: Събиране на данни, преглед на съществуващите данни, стандарти и законодателство;
Стадий 3: Фаза на проектиране
Стадий 4: Фаза на изпълнение
Стадий 5: Специфични мерки за обучение
Стадий 6: Разработване на бизнес план и начертаване на бъдещи действия

7. Заинтересовани страни и партньори участващи в проекта

На първия етап, проекта ще бъде реализиран в сътрудничество между общините на София, Пловдив, Габрово, Агенция по Енергийна ефективност, Националното сдружение на общините в България и Агенцията за устойчиво развитие и Евроинтеграция.

**8. Ориентировъчен бюджет:
ОБЩО:**

**Съкратен бюджет 3 000 000 USD
нормален - 5 035 000 USD**

Предварително предложение за ко-финансиране: сумата от 2 000 000 USD може да бъде покрита както следва:

- Общини - земя, инфраструктура, работа – 20% - 400 000 USD;
- Други източници (ФАР, Фонд за Енергийна ефективност, инвеститори, и тн.) – 1 500 000 USD;

Лице за контакт:

арх. Кристиан Миленов – изп. директор на АУРЕ;
тел./факс: +359 2 9818216; 745021

asde@online.bg
stalkerkm@mobikom.com
www.asde-bg.org